

MØTER KINA VEGGEN?

1. HISTORISK TILBAKEBLIKK
2. TO SYN PÅ UTVIKLINGEN FREMOVER
3. RMB SOM INTERNASJONAL VALUTA?
4. KINA MØTER VEGGEN
5. CHINA DAILY I OKTOBER

1. HISTORISK TILBAKEBLIKK

Etter Opiumskriften (1840-42) – hundre års ydmykelse (1949).

Britiske lover gjelder for britiske borgere. Og tilsvarende for andre vestlige land. Ekstraterritorialrettigheter, urimelige og ydmykende.

I 1949 gikk Mao seirende ut av den kinesiske borgerkrigen. USA, som støttet Chiang Kai-shek, var på feil side.

Chiang flyktet til Taiwan med et par millioner mann. På denne øya etablerte Chiang og Kuomintang sitt eget regime.

DENG: REFORM AND OPEN UP

1978 tar Deng over. Helt klar på to ting:

- Kina skal gjenvinne sin fordums storhet
- Det skal skje ved økonomisk vekst

Pragmatisk: Markedsøkonomi med kinesiske kjennetegn.

Gjøre bruk av verden der ute for egen økonomisk fremgang.

Lykkes over alle forventninger.

Årlig vekst i snitt på nær ti prosent de siste vel 30 årene.

Men butter imot nå.

JIANG ZEMIN OG ZHU RONGJI SETTER GREP

4. juni 1989 Studentopprøret på Den himmelske freds plass slås brutalt ned.
Jiang tar over. Men ikke helt., januar 1992, Dengs sydlige reise

- Statseide foretak bygges ned (SOEs), 40 millioner mister jobben
- Boligmarkedet i byene privatiseres.
- Tidlig på 2000-tallet – statseide banker må rekapitaliseres, tilsvarende nær femti prosent av BNP.
- Desember 2001 og Kina med i WTO

Jiang Zemins bidrag, The three Represents, tillot forretningsfolk å bli med i CCP.

USA: "If you can't beat them, join them",

KINA: "If you really need them, let them join you"

HU JINTAO OG WEN JIABAO – FRED OG HARMONI

2002 – ryddig overgang av makten. To ganger fem år på toppen.

2005 Peaceful Rise for eksternt bruk
Harmonious Society for internt bruk.

Har lykkes med det første, så langt og stort sett

MEN: Kina den senere tid yppet seg kraftig i Sør-Kina havet.
Senkakus Islands tatt over av Japan i 1895

Lykkes dårlig med Harmonious Society

- Økende forskjeller
- Miljøsituasjonen kraftig forverret
- Gjestarbeiderne i byene (140 mill) har dårlige kår

Femårssplan for 2011-2015 tar saftig tak i disse problemene

- ”Inkluderende vekst” – alle skal med
- Oppgradering til moderne teknologi – bevege seg oppover verdikjeden
- Behov for lønnsinflasjon slik at reallønnen stiger kraftigere enn BNP
Hvorfor? Fordi andelen som privat konsum utgjør av BNP må opp.
- Gradvis styrking av den kinesiske valutaen (RNB), fra 8,28 til 6,12 mot dollar siden juli 2005.

XI JINPING OG LI KEQIANG – DE NYE KOSTENE

2012 – ryddig overgang av makten. To ganger fem år på toppen.

Har brukt tiden til å konsolidere makten. Oppgjør med Bo Xilai.

MEN: Liten vilje til fornyelse. Syv ting man ikke kan snakke om:
Vestlig demokrati, Kritikk av CCPs egen historie, Uavhengig rettsvesen, ...

Alle venter spent på Third Plenum – i november.

Ny politikk skal meisles ut.

- Jobbes for tiden på spreng.
- Mange avveininger.
- Og mange sterke krefter med ulike interesser.

1. Privatisering av statseide foretak i stor stil? Neppe.

SOEs viktig for makteliten – karrierevei

Heller legge forholdene bedre til rette for private ved

- ”Contestable markets” – og SOEs får konkurranse
- Lettere å etablere seg, cf. Shanghai Economic Zone

2. Legge til rette for private banker som kan betjene SMB

3. Skattelegging – ikke salg av land for finansiering av provinsene

4. Viktig at ”Resource pricing” blir riktig

- Vann
- Energi

2. TO SYN PÅ UTVIKLINGEN FREMOVER

I. Arvind Subramanian: The Inevitable Superpower

- BNP
- Handel
- Tilgodehavende på andre land

AS lager index basert på disse tre forholdene. Sterke konklusjoner.

- Kina snart på toppen. Nest størst i år. Størst i 2016, basert på PPP
- 2010 – Kina gikk forbi USA som verdens største produsent av industrivarer
- Kina vil dra fra USA langt raskere enn folk tenker seg

- Har mye ledig arbeidskraft – 30 prosent jobber i jordbruket
- Sparingen vil holde seg høy
- Kan ta igjen teknologiforsprang på en del områder
- Presser utenlandske foretak som vil etablere seg i Kina til å dele teknologi (tog, atomkraftverk, biler)
- Utvikler ny teknologi selv (jernbane, grønn teknologi)
- Utdanner mange ingeniører – oppgrader hele universitetssektoren
- Etablerer seg i stor stil i andre land – utgående direkte investeringer

- USA har en dårlig balanse – stor gjeld til utlandet. Kina kan bruke sine dollarfordringer til å presse USA, både militært og på teknologi
- **MEN:** Eier tross alt bare 8-10 prosent av gjelden til den amerikanske staten. Og vil selv svette kraftig om dollaren skulle falle kraftig.

II. Salavtore Babones: The Hype and the Reality of China's Rise

Mange rare spådommer der ute.

Husk på Japan. På slutten av 1980-tallet – den japanske modellen var alle andre overlegne. Men hvordan gikk det?

Utviklingen de siste 20 årene, og Kina har høstet bonus på to områder:

- **Nedgang i befolkningsveksten**
 - Kvinner kommer inn i arbeidslivet. Mindre ressurser til å fostre opp barn.
 - Vanskelig situasjon – 120 guttebarn fødes per hundre pikebarn, mot 106 etter naturens orden

Økende urbanisering (mer vekst når bønder drar til byene)

- Men hva vil alle de unge og fattige mennene i byene gjøre som ingen kone får?
- Økende kostnader for samfunnet nå som mange, ensomme gamle må bli tatt vare på. Kina blir gammelt før det blir rikt.

Dessuten, forurensningen vil det koste mye å renske opp i.

Vedvarende økonomisk vekst basert på innovasjoner og nytenkning fordrer et annet politisk regime. Vil Kina bli fanget i “Middle Income Trap”?

“The overall size of China’s economy is thus likely to remain roughly equal to that of the United States for the remainder of the twenty-first century”.

Klart konsekvensene blir temmelig forskjellige avhengig av hvem du tror på, AS eller SB.

Panetta: Vi har ikke råd til ikke å komme overens med Kina

Nye: If we treat China like an enemy, she will become one

Yan Xuetong: **Relasjonen mellom land er i sin natur hegemonisk**

Hva du tror om dette spørsmålet helt avgjørende for hva du tror om relasjonen mellom Kina og USA på sikt, gitt Kinas fortsatte, økonomiske fremgang.

Det økonomiske maktforholdet mellom Kina og USA er også avhengig av hvor sterk vekst USA etter hvert klarer å få til. Hva tror du?

3. RMB SOM INTERNASJONAL VALUTA?

Banker i Taiwan (og snart i London), klarerer RMB-transaksjoner, slik at Taipei, som Hong Kong, blir et ”offshore renminbi centre”.

Kina har bilaterale avtaler med 12-15 sentralbanker om fakturering i RMB og akkumulering av RMB-fordringer.

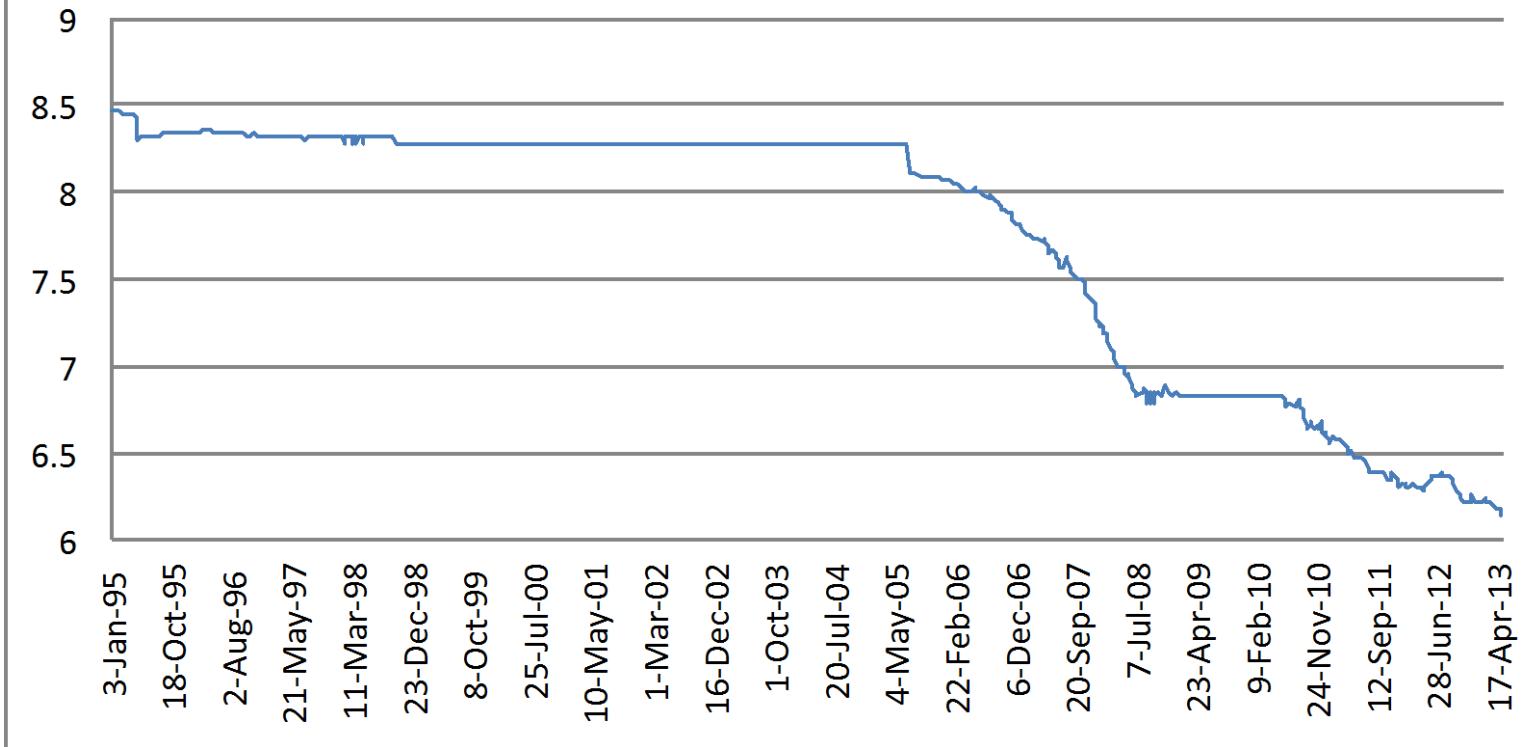
Men bare 6 prosent av eksport og 13 prosent av import i RMB.

McDonald’s og Caterpillar har utstedt RMB-bonds i Hong Kong

Men kan ikke ta pengene inn i Kina.

RMBUSD 1995 - 2013

Source: Federal Reserve Bank

- Hvorfor skulle Kina ville ha RMB som internasjonal valuta?
 - Stolthet
 - Seigniorage

MEN: Mister kontroll på renter og/eller valutakurs

- Dessuten, vanskelig å tenke seg et land med bare ett parti sittende på verdens ledende valuta
 - Demokrati i Kina før RMB tar over for USD
 - Frie kapitalbevegelser før RMB tar over for USD
 - Kinas økonomi betydelig større før RMB tar over for USD

Shanghai som ledende finanssentrum i 2020 er vedtatt i Beijing.

Mulig å tenke seg det hva gjelder andre valutaer?

4. KINA MØTER VEGGEN

Samfunnet er gjennomsyret av korrupsjon. Preg av Catch 22:

- Hvis man ikke blir kvitt korrupsjon, går Kina opp i liminga
- For å bli kvitt korrupsjon må ettparti-systemet vike

Korrupsjon, Fordeling og Miljø er tre bomber med korte lunter. Om ikke dramatiske endringer skjer her, kan vi få 1989 på nytt. Tidligere, reform uten tapere. Ikke mulig nå.

Den sterkeste interessen i det bestående er Partiet selv.

Vil de som tjener fett på systemet slik det er, se seg tjent med og være i stand til å endre det?

Jamil Anderlini i Financial Times, stor artikkel nylig:
How long can the Communist party survive in China?

Mange har spådd Partiets undergang tidligere.

JA besøker Central Party School. Finnes partimedlemmer som tror at den kommunistiske æra nærmer seg slutten, og at

”... the Party will be washed away if it does not launch serious political reforms soon.”

MEN: Frykten for å ende opp som Gorbatsjov gjør at toppledelsen er temmelig låst når det gjelder politiske reformer.

Det er lett å undervurdere utfordringene Kina står overfor.

Og det er lett å undervurdere kinesernes evne til å møte dem.

5. CHINA DAILY I OKTOBER

“We must enhance awareness of unexpected challenges and grab the opportunity of the scientific and technological revolution. We cannot wait, hesitate or slacken.”

Xi Jinping, sjefen i Kina

Peng works at a construction site in Changsha, capital of Central China's Hunan Province.

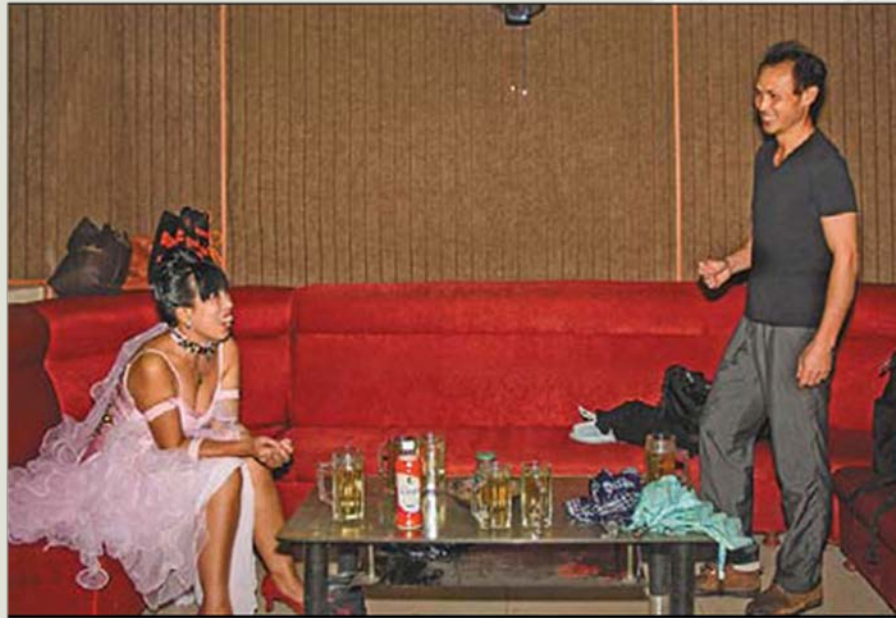
Peng Zhiwei texts his dating friends after work in his dorm, a refabricated container of the construction site. The room has only bunk beds. There is no wardrobe and no television set.

Peng wants for a bus to take him to a dance club. «I'm fond of dacing. It's not for making money. A migrant construction worker like me should have hobby like everyone else.»

Peng chats with his dancing partner at the dance club. Peng's dance partner is a teacher and is unaware that Peng works as a migrant construction worker.

Peng says he feels confident and happy when he dances.

The Economist, October 27th 2012

